प्रदेश सुशासन (व्यवस्थापन तथ सञ्चालन) ऐन,२०७६ को दफा ४१ तथा प्रदेश नं.१ सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०७७ को नियम १० बमोजिम तयार गरिएको

आ.व.२०७८/७९को
वार्षिक प्रतिवेदन

प्रदेश सरकार

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय

प्रदेश नं.१, विराटनगर

श्रावण, २०७९

१. मन्त्रालयको संक्षिप्त परिचय

नेपालको संविधान बमोजिम संघिय संरचना अनुसार २०७४ माघ २१ गते प्रदेश सरकार गठन भए संगै प्रदेश सरकार (कार्यविभाजन) नियमावली, २०७४ बमोजिम आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको स्थापना मिति २०७४/१०/२९ मा भएको हो। हाल प्रदेश सरकार (कार्यविभाजन) नियमावली, २०७८ को नियम ४ सँग सम्बन्धित अनुसूची २ को कार्यविभाजन अनुसार बुँदा नं.३ मा उल्लेखित यस मन्त्रालयको २४ वटा विषयहरुमा कार्यक्षेत्र निर्धारण भएको छ।

यस मन्त्रालयमा माननीय मन्त्रीको राजनैतिक नेतृत्व र प्रदेश सचिवको प्रशासनिक नेतृत्वमा महाशाखा प्रमुख (उपसचिव) लगायत अन्य ४७ जना कर्मचारीको दरबन्दी रहेको छ। नेपाल सरकारको प्रथम श्रेणीको अधिकृत प्रदेश सचिव तथा रा.प. द्वितीय श्रेणीको अधिकृत (उपसचिव) महाशाखा प्रमुख रहने व्यवस्था रहेको छ। यस मन्त्रालयले प्रदेशको आर्थिक अवस्थाको विश्लेषण तथा आर्थिक नीतिको तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमनका साथसाथै प्रदेशगत विनियोजन, राजस्व, धरौटी, कार्यसंचालन कोष र अन्य सरकारी कोष तथा सम्पत्तिको एकीकृत विवरण र लेखा परीक्षण लगायतका कृयाकलापहरु सम्पादन गर्दछ।

यस मन्त्रालयले कर्मचारी सरुवा, बढुवा, सजाय तथा रेकर्ड व्यवस्थापन, समय समयमा विभिन्न निर्देशनात्मक कार्य, प्रदेश स्थित विभिन्न मन्त्रालय तथा कार्यालयको अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सुझाव लगायतका कार्य सम्पादन गर्दछ। यो मन्त्रालय मोरङ जिल्ला स्थित विराटनगर म.न.पा. वडा नं.-७ मा अवस्थित रहेको छ।

क. कार्यालयको दुरदृष्टीः

वित्तीय स्रोतको प्रभावकारी परिचालनको माध्यमबाट यस प्रदेशलाई देशकै सबैभन्दा स्वच्छ, सुखी र समुन्नत प्रदेश बनाउने ।

ख. लक्ष्यः

वित्तीय स्रोतको प्रभावकारी र समुचित परिचालन एवम् वित्तीय अनुशासनको पालना गर्दै मितव्ययी एवम् पारदर्शी रुपमा सार्वजनिक खर्चको उपयोग गरी सामाजिक न्याय सहितको समृद्ध प्रदेश निर्माणमा सहयोग पुऱ्याउने ।

ग. उद्देश्यः

- करको दरलाई कम तथा दायरालाई वृद्धि गर्दै संघ तथा स्थानीय तहसँग समन्वय गरी कर प्रणालीलाई सरल एवम् अनुमान योग्य बनाउने ।
- प्रदेश तथा स्थानीय तहहरुको कर प्रशासनको क्षमता अभिवृद्धि गर्दै सक्षम र प्रभावशाली बनाउने
- सार्वजनिक खर्च प्रणालीमा सुधार गर्दै यसलाई थप वस्तुनिष्ठ र पारदर्शी बनाउने ।
- प्रदेशको खर्च प्रणालीमा निजी तथा सहकारी क्षेत्र समेतलाई सहभागी गराई यी क्षेत्रहरुलाई आर्थिक विकासको सशक्त साझेदारको रुपमा विकास गर्ने ।

- वैदेशिक लगानी तथा वैदेशिक सहायतालाई आवश्यकता एवम् औचित्यको आधारमा तुलनात्मक लाभका क्षेत्रमा परिचालन गर्ने ।
- वित्तीय हस्तान्तरण प्रणालीलाई वैज्ञानिक बनाउने ।

२. कार्य क्षेत्र

प्रदेश सरकार (कार्यविभाजन) नियमावली, २०७८ अनुसार आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको देहाय बमोजिमका कार्य जिम्मेवारीहरु रहेका छन्:

- प्रदेशको आर्थिक अवस्थाको विश्लेषण तथा आर्थिक नीतिको तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन
- प्रदेशस्तरको आर्थिक स्रोतको बाँडफाँड, लगानी प्रक्षेपण र वित्तीय व्यवस्थापन
- प्रदेशस्तरको आर्थिक स्थायित्व र मूल्यस्थिरता सम्बन्धी नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन
- संघको स्वीकृतिमा वैदेशिक सहयोग, वैदेशिक ऋण र अनुदान प्राप्ति, उपयोग, लेखाङ्कन र प्रतिवेदन
- प्रदेशस्थित सरकारी सम्पत्तिको एकीकृत विवरण र सरकारी बाँकी रकमको लगत तथा असुल उपर
- प्रदेशस्तरीय विकास नीति, प्राथमिकता, आवधिक तथा क्षेत्रगत योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रमको तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन तथा मूल्याङ्कन
- राष्ट्रिय तथा अन्तर प्रदेश विकास आयोजनाको समन्वय र सशर्त अनुदानको सदुपयोग
- प्रदेश राजश्व सम्बन्धी नीति तथा कानुनको तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन
- प्रदेश सार्वजनिक खर्च सम्बन्धी नीतिको तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन तथा स्थानीय तह अनुदान
- संघीय नीति अनुरुप सहवित्तीयकरण
- प्रदेश आर्थिक कार्यविधि सम्वन्धी नीति तथा कानूनको निर्माण, कार्यान्वयन र नियमन
- प्रदेश विनियोजन ऐन तथा प्रदेशको बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, नियमन र आर्थिक अनुशासन
- प्रदेश संचित कोषको संचालन तथा व्यवस्थापन र प्रदेश लेखा नियन्त्रण एवम् व्यवस्थापन
- प्रदेश पुरक अनुमान तथा पेश्की खर्च र प्रदेश आकस्मिक कोष सम्वन्धी
- प्रदेश सरकारी लगानी र लाभांशको लेखा व्यवस्थापन
- प्रदेशगत विनियोजन, राजस्व, धरौटी, कार्यसंचालन कोष र अन्य सरकारी कोष तथा सम्पत्तिको एकीकृत विवरण र लेखा परीक्षण
- घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, सवारी साधन कर, मनोरञ्जन कर, विज्ञापन कर, पर्यटन शुल्क, कृषि आयमा कर, सेवा शुल्क, दस्तुर र दण्ड जरिवाना संकलन, बाँडफाँड र उपयोग सम्बन्धी नीति तथा कानून तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन
- संघीय कानुन अनुसार प्राकृतिक श्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी र शुल्क संकलन, नियमन र हस्तान्तरण
- राजश्व चुहावट नियन्त्रण सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन
- संघसंगको अन्तरसरकारी वित्तीय सम्पर्क, सम्बन्ध र सहकार्य
- तथ्याङ्क, सूचना प्रणाली तथा अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धमा प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड एवम् योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन तथा संघ र स्थानीय तहसँग सहयोग, समन्वय र सहकार्य

- बीमा र बीमा व्यवसायको संचालन, व्यवस्थापन, प्रवर्द्धन तथा विस्तार र नियमन
- प्रदेशस्तरका सार्वजनिक संस्थान, वित्तीय संस्था, समिति, प्रतिष्ठान तथा कम्पनी आदिको सञ्चालन, व्यवस्थापन, सुधार र नियमन
- आर्थिक विकासमा निजी, सहकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रसंगको समन्वय र सहकार्य।

३. संगठन संरचना तथा कार्य विवरण

प्रदेश सरकार

१ नं प्रदेश

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको संगठन संरचना

अनुसूची-३.१

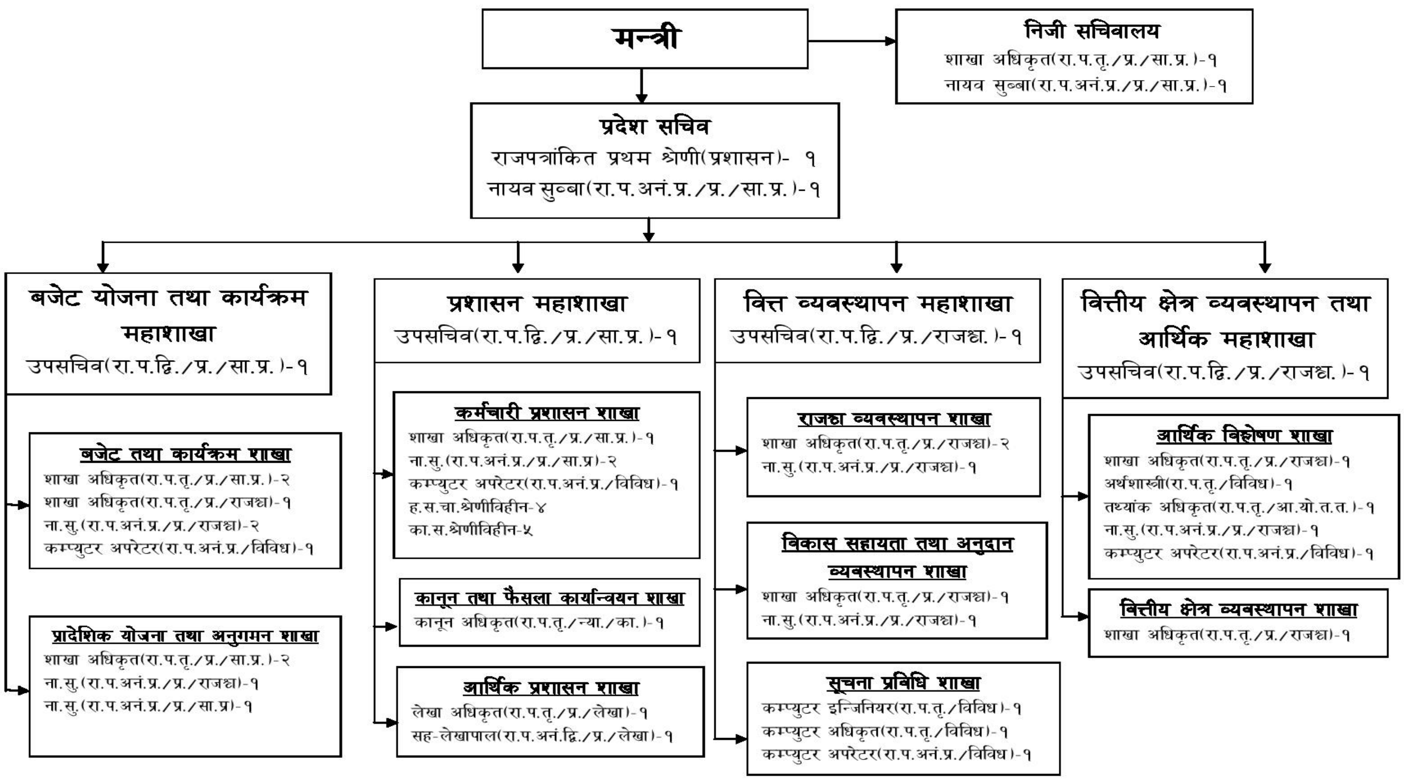

४. दरबन्दी तेरिज तथा पदपूर्तिको विवरण

सि.नं	स्वीकृत दरबन्दी					पदपूर्ति	रिक्त	कैफियत
	पद	श्रेणी/तह	सेवा	समूह/उपसमूह	संख्या			
१	प्रदेश सचिव	रा.प.प्रथम	प्रशासन		१	१	-	
२	उपसचिव	रा.प.द्धितीय	प्रशासन	राजश्व	२	२	-	२ संघिय काज
३	उपसचिव	रा.प.द्धितीय	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	२	१	१	
४	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	६	५	१	२ संघिय काज
५	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	राजश्व	६	३	३	१ संघिय काज
६	लेखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	लेखा	१	१	-	

७	कानून अधिकृत	रा.प.तृतीय	न्याय	कानून	१	१	-	
८	अर्थशास्त्री	रा.प.तृतीय	विविध		१	०	१	
९	तथ्यांक अधिकृत	रा.प.तृतीय	तथ्यांक	तथ्यांक	१	०	१	
१०	कम्प्युटर इन्जिनियर	रा.प.तृतीय	विविध		१	१	-	
११	कम्प्युटर अधिकृत	रा.प.तृतीय	विविध		१	१	-	
१२	नायव सुब्बा	रा.प.अनं.प्रथम	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	५	५	-	
१३	नायव सुब्बा	रा.प.अनं.प्रथम	प्रशासन	राजश्व	६	०	६	
१४	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्रथम	विविध		३	३	-	
१५	सह लेखापाल	रा.प.अनं.द्वितीय	प्रशासन	लेखा	१	०	१	
१६	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन			४	४	-	
१७	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन			५	५	-	
जम्मा					४७	३३	१४	

५. आ.व.२०७८/७९ मा आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयबाट सम्पादित कार्यहरुः-

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले गरेका प्रमुख कार्यहरुः

- वार्षिक बजेट आ.व.२०७९/८० तर्जुमा
- आ.व. २०७७/७८ को बजेटको अर्धवार्षिक समीक्षा प्रतिवेदन प्रकाशन
- आर्थिक सर्वेक्षण,२०७८/७९ प्रकाशन
- संघबाट अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण प्राप्ति सम्बन्धी कार्य
- अन्तरसरकारी वित्त हस्तान्तरण (स्थानीय तहलाई सशर्त र समपुरक अनुदान बाट सञ्चालन हुने आयोजना स्वीकृति र रकम विनियोजन)
- राजस्व परामर्श समिति गठन र प्रतिवेदन
- राजस्व संकलन तथा खर्चको सम्बन्धी नियमित अनुगमन, विश्लेषण
- PLMBIS सम्बन्धी तालिम
- राजस्व परिचालन अभिवृद्धिका लागि मालपोत कार्यालयहरुसँग गोष्ठी आदि।

५.१ बजेट योजना तथा कार्यक्रम महाशाखा

(क) बजेट तथा कार्यक्रम शाखाः-

१. आ.व. २०७८/७९ को बजेट कार्यान्वयन मार्गदर्शन तयार गरी प्रेषित गरिएको।

२. मन्त्रिपरिषद्मा प्रस्ताव पेश गर्न तयारी गरिएको:-६ वटा

- कार्यविधिको मस्यौदा १ वटा, (खाजा खर्च सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ को मस्यौदा स्वीकृतिका लागि)
- निर्देशिका १ वटा (सार्वजनिक खर्चको मापदण्ड र मितव्ययिता सम्बन्धि निर्देशिका, २०७९ को मस्यौदा)
- बाधा अड्काउ फुकाउनका लागि आदेश जारी गर्ने सम्बन्धी प्रस्तावः- २ वटा
- नेपाल सरकारसँग चालु आ.व.२०७८/७९ को लागि सशर्त अनुदानमा थप बजेट उपलब्ध गराइदिन अनुरोध गर्ने सम्बन्धी प्रस्ताव-१
- बहुवर्षीय आयोजनाहरुको स्थिति विश्लेषणका लागि कार्यदल गठन गर्ने सम्बन्धी प्रस्ताव-१ वटा।

३. संघ अर्थ मन्त्रालयसँग सशर्त अनुदानमा थप बजेट मागको गरी विवरण पेशः-३ पटक (संघबाट प्रदेशलाई हस्तान्तरण भएका अधुरा, क्रमागत एवम् बहुवर्षीय आयोजनाहरु सम्पन्न गर्नका लागि सशर्त अनुदानमा थप बजेट माग गरिएकोमा भौतिक पूर्वाधार तर्फ रु.१अर्ब ५० करोड थप बजेट प्राप्त भएको।)

४. बिभिन्न निकायबाट माग भए अनुसार चारपाङ्ग्रे सवारी साधन खरिद गर्न सहमतिः-२७ वटा।

५. बिभिन्न निकायबाट प्रस्ताव भए अनुसार कानूनको मस्यौदामा राय, परामर्श तथा सहमति लागि पेशः-३४ वटा । (विधेयक मस्यौदा-२, ऐन संशोधनको मस्यौदा-१, नियमावली मस्यौदा/संशोधन-८, निर्देशिका-४, कार्यविधि-१७, कार्ययोजना-१, कार्य विवरण-१, मापदण्ड-१ वटामा)

६. आर्थिक दायित्व हुने तथा बजेट व्यवस्थापन सम्बन्धी विभिन्न विषयहरुमा राय, परामर्श प्रदानः-४० वटा।

७. आ.ब.२०७८/७९ मा बिभिन्न निकायका प्रस्ताव भए अनुसार २८४ वटा रकमान्तर/कार्यक्रम संशोधन/स्रोतान्तर, संघ शसर्त अनुदान थप एवम् PLMBIS प्रविष्ट गरिएको। जसमध्ये संघ सशर्त अनुदान थपको २२ वटा, अर्थविविधबाट थप निकासा ३३ वटा, स्थानीय तहमा वित्तीय हस्तान्तरण १५ वटाको PLMBIS प्रविष्टि गरिएको।

८. बिभिन्न निकायबाट पेश भएको सेवा करारमा कर्मचारी कामकाज, संगठन संरचना हेरफेर, पद तथा दरबन्दी स्वीकृति गर्ने सम्बन्धी प्रस्तावमा राय, परामर्श तथा सहमति प्रदान गरिएकोः- १८ वटा।

९. बिभिन्न निकायको घरभाडा बृद्धीका लागि सहमति प्रदान गरिएकोः- ६ वटा।

१०. बजेट समर्पण गर्ने सम्बन्धमा परिपत्र तयार गरी पठाइएकोः-२ पटक

११. बिभिन्न आयोजनाको बहुबर्षीय खरिद कार्य अगाडी बढाउन सहमति प्रदान गरिएकोः-९ वटा आयोजनाको।

१२. बजेट कार्यान्वयनलाई थप प्रभावकारी बनाउन/बहुवर्षीय आयोजना सम्बन्धमा परिपत्र गरिएकोः-६वटा।

१३. प्रदेश सरकार (कार्यविभाजन) नियमावली, २०७८ बमोजिम नवगठित छ वटा मन्त्रालयहरुको कार्यालय कोड स्थापना गरी आ.व.२०७८/७९ को बाँकी अवधिको लागि बजेट व्यवस्थापन गरिएको।

१४. मन्त्रिपरिषद्को निर्णयबाट खारेज भएका वा गाभिएका कार्यालयहरुको बजेट व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गरिएको।

१५. थप विवरण माग गरिएको (राय, परामर्श तथा सहमति वा बजेट व्यवस्थाका विषयमा)- २८ वटा।

१६. अर्थ मन्त्रालय एवम् संघीय मन्त्रालयसँग समन्वय गर्न पत्राचार गरिएकोः-१२ वटा।

१७. <u>बजेट तर्जुमा सम्बन्धी कार्यः</u>-

- नयाँ संस्करणको PLMBIS मा बजेट प्रविष्टि सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरिएको,
- स्रोत अनुमान तथा खर्चको सीमा निर्धारणको लागि विवरण तयारी गरिएको,
- प्रदेश योजना आयोगसँगको समन्वयमा विषयगत मन्त्रालयहरुसँग प्रारम्भिक बजेट छलफलको तयारी,
- PLMBIS मा मन्त्रालय/कार्यालयकोड, बजेट उपशीर्षक, प्रयोगकर्ता व्यवस्थापन लगायतको कार्य गरिएको,
- विषयगत मन्त्रालय/निकायहरुलाई बजेट सीमा (सिलिङ) PLMBIS मा प्रविष्टि गरिएको,
- आ.ब.२०७९/८० को बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन तयार गरी पठाइएको,

- विभिन्न सरोकारवालाहरुसँग बजेट तर्जुमा सम्बन्धी छलफल तथा सुझाव संकलनमा समन्वय गरिएको,
- बिनियोजन बिधेयक,२०७९को सिद्धान्त र प्राथमिकतामा समावेश गर्नुपर्ने बुँदाहरु संकलन गरिएको,
- विषयगत मन्त्रालय/निकायसँग बजेट छलफल गरी अन्तिम रुप दिइएको,
- संघ सशर्त, समपूरक र विशेष अनुदानको आयोजना/कार्यक्रमलाई PLMBIS मा प्रविष्टिका लागि समन्वय गरिएको,
- प्रदेश विनियोजन विधेयक, बजेट वक्तव्यको विवरण, व्यय अनुमानको विवरण (रातो किताब) तथा कार्यक्रम पुस्तिकाको तयारी तथा प्रकाशन गर्न समन्वय गरिएको आदि।

१८. आ.ब.२०७९/८० को लागि प्रदेश नं.१ को आय व्यय प्रक्षेपण गरिएको विवरण अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको।

१९. संघ अनुदान अन्तरगत सञ्चालित कार्यक्रम संशोधन प्रदेशले गर्न सकिने गरी सहमति प्रदान गरिदिन नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयमा अनुरोध गरिएको।

२०. PLMBIS, TSA एवम् C-GAS मा देखिएको प्राविधिक समस्या समाधानका लागि सम्बन्धित निकायमा पत्राचार गरिएको।

२१. प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (PLMBIS) को स्तरोन्नति, क्षमता विकास तालिम सञ्चालन र सेक्युरेटी अडिट गर्ने कार्यमा समन्वय एवम् सहजीकरणका लागि अर्थ मन्त्रालयमा अनुरोध गरिएको।

२२. अर्थ मन्त्रालयमा प्रदेश सरकार, प्रदेश नं.१ द्वारा आ.ब.२०७९/८० को बजेट तर्जुमाका लागि नेपाल सरकार समक्ष पेश गरिएका नीतिगत/कार्यक्रमगत सुझावहरू पठाइएको।

२३. प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व विधेयक प्रदेश सभामा पेश गर्न तयारी तथा प्रदेश सभा, अर्थ समितिमा छलफलको लागि विवरण तयारी सम्बन्धी कार्य गरिएको।

२४. विभिन्न निकायको कार्यालय कोड/विनियोजनमा देखिएको त्रुटि PLMBIS मा सच्याइएको।

२५. अर्थ मन्त्रालयमा सार्वजनिक वित्त सम्बन्धी तथ्याङ्क पठाइएको। साथै विभिन्न निकायहरुबाट माग भए बमोजिमको विवरण पठाइएको आदि।

(ख) प्रादेशिक योजना तथा अनुगमन शाखाः-

१. २०७७/७८ को बार्षिक प्रगति समीक्षाको प्रगति विवरण एवम् प्रस्तुतिकरण तयार गरिएको। साथै आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को बजेटको वार्षिक प्रतिवेदन वेवसाइटमार्फत प्रकाशन गरिएको।

२. प्रदेश सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०७६ को दफा ४१ बमोजिम मन्त्रालयको आ.व.२०७७/७८ को वार्षिक प्रगति विवरण मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाइएको।

३. प्रदेश सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०७७ को नियम १० बमोजिम मन्त्रालयको मासिक प्रगति विवरण नियमित रुपमा मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाइएको।

४. प्रदेशका सबै मन्त्रालय/निकायको प्रथम त्रैमासिक बजेट कार्यान्वयन प्रगति समीक्षा एवम् छलफल कार्यक्रम सम्पन्न। प्रगति समीक्षा बैठकका निर्णयहरु कार्यान्वयनका लागि सबै मन्त्रालय/निकायलाई परिपत्र गरिएको।

५. मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा आयोजित अर्धबार्षिक प्रगति समीक्षामा यस मन्त्रालयको तर्फबाट प्रगति विवरण एवम् प्रस्तुतिकरण तयार गरिएको। साथै आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को बजेटको अर्धवार्षिक मूल्याङ्कन प्रतिवेदन प्रकाशन गरिएको।

६. मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको सभाहलमा दोश्रो चौमासिक बजेट कार्यान्वयन प्रगति समिक्षा एवम् छलफल कार्यक्रमको लागि विवरण एवम् प्रस्तुतिकरण तयार गरिएको। साथै प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट पेश भएको आन्तरिक लेखा परीक्षण प्रतिवेदनको विषय समेत प्रस्तुत गरिएको।

७. प्रत्येक जिल्लामा प्रदेश सभा सदस्य, स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि, कार्यालय प्रमुख र सरोकारवालासँग बजेट छलफल गरिएको।
८. जिल्लागत रुपमा बजेट तर्जुमा छलफलबाट प्राप्त सुझावहरुलाई क्षेत्रगत रुपमा एकीकृत गरी प्रदेशका सबै मन्त्रालय/निकायमा कार्यान्वयनका लागि पठाइएको।
९. प्रदेश सभा सदस्य, उद्योग वाणिज्य क्षेत्रका व्यवसायीहरुसँग, अर्थविज्ञहरुसँग प्रदेशको बजेट तथा योजना तर्जुमा गोष्ठी सञ्चालनमा समन्वय गरिएको।
१०. योजना तर्जुमा सम्बन्धमा प्रदेश योजना आयोगको समन्वयमा विषयगत मन्त्रालयसँग छलफल गरिएको।
११. सचिवस्तरबैठक तथा प्रदेश स्तरीय अनुगमन तथा मूल्याङ्कन समितिको बैठकको निर्णय आवश्यक कार्यान्वयन गरिएको।
१२. आ.व.२०७६/७७ को यस मन्त्रालयको अन्तिम लेखापरीक्षणको प्रतिवेदनको सन्दर्भमा प्रतिक्रिया एवम् सम्परीक्षणका लागि महालेखापरीक्षकको कार्यालयमा विवरण पठाउन तयारी एवम् समन्वय गरिएको।
१३. मन्त्रालयबाट कार्यान्वयन गरिने कार्यक्रमको कार्ययोजना तयारीमा समन्वय गरिएको। साथै सबै मन्त्रालयको बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्ययोजना तयार गर्न समन्वय गरिएको।

५.२ प्रशासन महाशाखा

क) कर्मचारी प्रशासन शाखा

- बार्षिक खरिद योजना तयार
- बजेट कार्यान्वयनका लागि कार्यसम्पादन सम्झौता/करार गरिएको।
- कार्य सम्पादन मूल्यांकन तथा सम्पति बिवरण दर्ता
- पानी शुद्धिकरण प्रणाली जडान कार्य सम्पन्न भएको।
- मन्त्रालयलाई बार्षिक रुपमा आवश्यक पर्ने मसलन्द सामाग्रीहरु बोलपत्र मार्फत खरिद कार्य गर्न सम्पुर्ण प्रक्रिया पुरा गरी खरिद सम्झौता र कार्य आदेश दिइएको ।
- IT equipment हरुको आवश्यक्ताका आधारमा On Call Duty मा मर्मत सेवा लिन बार्षिक रुपमा मर्मत सेवा सम्झौता गरेको ।
- मा. मन्त्रीज्यूको आवासमा ट्रस निर्माण तथा भवनको रंगरोगनको कार्य सम्पन्न भएको ।
- मन्त्रालय भवनको बाहिरी भागमा रंगरोगन तथा परिसरमा फूलवारी तथा इन्टरलक ब्लक ओछ्याउने कार्य भइरहेको ।
- सचिव ज्युको कार्यकक्षमा वाल प्यानेलिङ्ग, कार्पेटिङ्ग तथा पुन सजावट गर्ने कार्य सम्पन्न ।
- मन्त्रालय परिसर भित्र गाडि तथा मोटरसाइकल राख्न ट्रस सेड निर्माणको कार्य सम्पन्न।
- आ.व. २०७८/७९ मा स्वीकृत बार्षिक खरिद योजना अनुरुपका कार्यहरु समयमा नै सम्पन्न भएको।
- प्रशासन शाखाबाट गर्नुपर्ने दैनिक प्रशासनिक कार्यका अतिरिक्त पाक्षिक, मासिक रुपमा प्रतिवेदनहरु तयार गरी सम्बन्धीत निकायमा पठाउने गरिएको।

ख) कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा

- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व विधेयक प्रदेश सभामा पेश गर्ने सम्बन्धी कार्य गरिएको।

- खाजा खर्च व्यबस्थित गर्ने कार्यविधि, २०७८ को मस्यौदा तर्जुमा गरिएको।
- यस मन्त्रालयलाई प्रतिवादी बनाई दायर भएका मुद्धामा मुख्यन्यायाधिवक्ताको कार्यालय मार्फत लिखित जवाफ तयार गरिएको।
- प्रदेश सेवामा कार्यरत लेखा समूहका कर्मचारीहरुको पदस्थापन तथा सरुवा सम्बन्धी मापदण्ड, २०७८ को मस्यौदा तर्जुमा गरिएको।
- विविध विषयमा राय परामर्श प्रदान गरिएको।
- कार्यविधि निर्माण (अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता परिचालन तथा समन्वय सम्बन्धी कार्यविधि २०७८)
- कार्यविधिको मस्यौदा तयारी (वित्तीय क्षेत्र समन्वय सम्बन्धी कार्यविधि र राजस्व परिचालन तथा चुहावट नियन्त्रण कार्यविधि)
- नियमावलीको मस्यौदा तयारी (प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली)
- कानून तर्जुमा तथा परिमार्जन समिति गठन
- आर्थिक ऐन, विनियोजन ऐन, बजेट वक्तब्यको मस्यौदा तयार गरिएको।

ग) <u>आर्थिक प्रशासन शाखा</u>

- अन्तिम लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक एवम् मस्यौदा प्रतिवेदनमा प्रतिक्रिया, सम्परीक्षण सम्बन्धी कार्यहरु गरिएको।
- आ.व. २०७७/७८ को मन्त्रालयको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराइएको।
- आ.व.२०७७/७८ को आर्थिक विवरण तयार गरी पठाइएको।
- आ.ब.२०७८/७९ को बेरुजु फछ्र्यौट कार्ययोजना निर्माण
- नियमित कार्य (भुक्तानी, लेखा लगायत)
- यस मन्त्रालय र मातहत कार्यालयहरुको आ.व.२०७९/८० को बजेट तर्जुमा सम्बन्धी कार्य

५.३ वित्त व्यवस्थापन महाशाखा

क) <u>राजश्व व्यवस्थापन शाखा</u>

१.राजश्व परामर्श समितिको वैठक

२. वजेट तर्जुमा तथा श्रोत अनुमान समितिको गठन

३. विभिन्न राजश्व परामर्श उप-समितिमा गठन एवम् प्रतिवेदन प्राप्ति

४. मालपोत, यातायात कार्यालयहरुसँग आर्थिक विधेयक तर्जुमा एवम् राजस्व सम्बन्धी छलफल गरी सुझाव संकलन गरिएको

५. राजश्वको विवरण अद्यावधिक

६. उच्च स्तरीय राजश्व अध्ययन कार्यदल गठन

ख) <u>विकाश सहायता तथा अनुदान व्यवस्थापन शाखा</u>

- आगामी आ.व.२०७८/७९ को लागि संघबाट प्रदेशलाई प्राप्त हुने समपूरक र विशेष अनुदानको प्रस्ताव राष्ट्रिय योजना आयोग समक्ष पेश गरिएको।

- प्रदेश नं.१ प्रदेश सरकारको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन सूचक अनुसारको विवरण राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगमा पेश गरिएको
- अन्तराष्ट्रिय विकास सहायतता परिचालन सम्बन्धी मापदण्डको मस्यौदा तर्जुमा गर्न समन्वय।
- स्थानीय तहहरुबाट समपूरक अनुदान सम्वन्धी प्रस्तावहरु प्राप्त गरी विद्यमान ऐन कानून वमोजिम समपूरक अनुदान प्रदान गरिएको ।
- आर्थिक ऐन/विनियोजन ऐन तर्जुमाका लागि सरोकारवाला निकाय, व्यक्ति र संस्थासंग छलफल गरी सुझाव संकलन गरिएको ।
- विकास साझेदारहरुसंग विकास सहायताको प्रभावकारी परिचालन सम्वन्धी अन्तरक्रिया र छलफल गरिएको ।
- प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र पूर्वाधार विकास कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा सहजीकरण गरिएको ।
- स्थानीय तहबाट प्राप्त अनुदान सम्वन्धी समस्याहरुको समाधानमा सहजीकरण गरिएको ।
- नीति कार्यक्रम र बजेटको कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्ययोजना तयार गरिएको ।
- आर्थिक ऐनले प्रदान गरेका विभिन्न छुट सुविधाको प्रचार प्रसारमा आवश्यक समन्वय र सहजीकरण गरिएको ।
- विभिन्न राजश्व परामर्श उप-समितिमा संलग्न भई आर्थिक ऐन निर्माणका विविध सुझाव उपलव्ध गराइएको ।
- माननीय मुख्यमन्त्री र मा.मन्त्री, मा.मन्त्री र सचिव तथा सचिव र महाशाखा प्रमुखका बीचमा हुने कार्यसम्पादन करारको लागि विवरण तयारी सम्बन्धी कार्य।
- सबै मन्त्रालयको बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्ययोजना तयार गर्न समन्वय गरिएको।
- विभिन्न मन्त्रालयबाट माग भई आएका विषयमा राय तथा सहमती उपलब्ध गराइएको।

ग) सूचना प्रविधि शाखा

सम्पादन गरिएको कार्य	उपलब्धि
Graphical Information System (GIS) Training	तालिम सम्पन्न (आश्विन १४ देखि ३ दिन प्रदेश भित्रका विभिन्न मन्त्रालयका/ कार्यालय/ आयोगबाट सहभागी १६ जना)
Graphic Design (Adobe Illustrator, Adobe Photoshop, Adobe Indesign) Training	तालिम सम्पन्न (मंसीर ५ देखि ४ दिन प्रदेश भित्रका विभिन्न मन्त्रालयका/ कार्यालय/ आयोगबाट सहभागी १९ जना)
Database Management System (DBMS) Training	तालिम सम्पन्न (चैत्र ८ देखि ३ दिन प्रदेश भित्रका विभिन्न मन्त्रालयका/ कार्यालय/ आयोगबाट सहभागी २० जना)
Intermediated Advance Excel Training	तालिम सम्पन्न (असार १५ देखि ३ दिन प्रदेश भित्रका विभिन्न मन्त्रालयका/ कार्यालय/ आयोगबाट सहभागी २० जना)
मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय प्रदेश नं. १ बाट संचालनमा ल्याइएको Office Automation System जडान गरि कार्य आरम्भ गरिएको	
मन्त्रालयको सरकारी इमेल संचालनमा ल्याइएको	

सूचनाको हक सम्वन्धी प्रतिवेदन तयार गरेको	त्रैमासिक रुपमा (४ पटक)
Website मा content हरु upload गर्ने नियमित कार्यहरु	Website Update भैरहेको
इ-हाजिरी व्यवस्थित	Update भैरहेको
Office automationसम्वन्धी नियमित कार्यहरु	Update तथा संचालन भैरहेको

५.४ वित्तिय क्षेत्र व्यवस्थापन तथा आर्थिक विश्लेषण महाशाखा

क) आर्थिक विश्लेषण शाखा

- आर्थिक सर्वेक्षण मस्यौदा कार्यदल गठन भई सो सम्बन्धी कार्य गरिएको।
- २०७८/७९ को आर्थिक सर्वेक्षण प्रकाशन सम्बन्धी कार्य।

ख) बित्तिय क्षेत्र व्यवस्थापन शाखा

- वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन
- बीमा समिति, बैंक तथा वित्तीय क्षेत्रहरुसँग छलफल, अन्तरक्रिया
- प्रदेशस्तरमा बीमा व्यवसाय सञ्चालन तथा व्यवस्थापनको आवश्यक पहलका लागि निर्णय गरी बीमा समितिमा पत्राचार गरीएको।
- बीमा सम्वन्धी सरोकारवालाहरुसंग बीमा सम्वन्धी छलफल, अन्तरक्रिया गरिएको।
- बीमा समिति, बैंक तथा वित्तीय क्षेत्रहरुसँग आगामी आ.व. २०७९/०८० को बजेट तर्जुमा सम्वन्धी छलफल, अन्तरक्रिया कार्यक्रम गरिएको ।

७.आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको आर्थिक वर्ष २०७८/७९को वित्तीय विवरण

(रु. हजारमा)

शिर्षक	आ.व.२०७८/७९			कैफियत
	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	
चालू	१५७३५४	११६६३४	७४%	आ.व.२०७७/७८ मा प्राप्त संघ सशर्त, समपूरक र विशेष अनुदानको खर्च नभएको रकम संघीय सञ्चितकोषमा फिर्ता समेत।
पूँजीगत	१४८४५	९५३९	६४%	
संघ अनुदान फिर्ता	१९००६०८	१९००६०५	१००%	
जम्मा	२०७२८०७	२०२६७७८	९७.८%	

८. आ.व.२०७८/७९ को मन्त्रालयको कार्यक्रमगत प्रगति

क्र.स.	क्रियाकलाप	विनियोजन (हजारमा)	खर्च (हजारमा)	वित्तिय प्रगति %	भौतिक प्रगति %
१	छपाई खर्च	९००	८९३	९९	
२	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयबाट तर्जुमा भएको कानूनको संग्रह तथा अन्य पुस्तिका प्रकाशन	३००	३००	१००	
३.	विज्ञापन तथा सुचना प्रकाशन(कार्यालय सामान तथा सेवा)	५५०	५१२	९३	
४.	आर्थिक सर्वेक्षण तयारी तथा प्रकाशन बापत	२५०	१५६	६३	
५.	कर्मचारीको लागी Graphic Designing, Database Management,GIS,Intermediate र Advanced Excel तालिम	४००	४००	१००	
६.	कर्मचारीको लागी Driving तालिम	४००	२४७	६२	
७.	PRE-BUDGET गोष्ठी	५००	३९२	७८	
८.	POST-BUDGET गोष्ठी(पत्रकार/मन्त्रालय/यतायत क्षेत्र)	३००	१३७	४६	
९.	राजश्वसम्बन्धीसमीक्षात्मकगोष्ठी(यातायत,मालपोत,वन,घरेलु,स्थानिय तथा अन्य)	२८५	७९	२८	
१०.	स्थानिय तहसँग बजेट तर्जुमा,अनुदान हस्तान्तारण र राजश्व बाडफाटका बिषयमा छलफल अन्तरक्रिया कार्यक्रम	२०००	१६७१	८३	
११.	वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम	६००	५३२	८८	
१२.	मोटर ग्यारेज निर्माण(जस्तापाता छाना भएको)	१०००	२६३	२६	
१३.	मोटरसाइकल र स्कुटर खरिद	१६२०	१३३६	८२	
१४.	पानी शुद्धिकरण प्रणाली जडान	५००	४४६	८९	
१५.	साउण्ड सिस्टम जडान/ खरिद	५००	४९५	९९	
१६.	कार्यालय कम्पाउण्ड अगाडी भागमा ब्लक बिछ्याउने कार्य	५००	५००	१००	

१७.	कार्यालय भवन रंगरोगन	५००	४७६	९५	

९. मन्त्रालयसँग सम्बन्धित ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका, मापदण्डको विवरणः

संख्या र मिति			
ऐन -६ वटा	**प्रमाणीकरण मिति**	**नियम- ४ वटा**	**स्वीकृत मिति**
प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ (प्रदेश आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०७४ लाई प्रतिस्थापन गरेको)	२०७८/१२/२३	प्रदेश आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०७५	२०७५/०७/१४
प्रदेश नं.१ प्रदेश कर तथा गैह्रकर राजस्व सम्बन्धी ऐन, २०७५	२०७५/०७/३०	प्रदेश सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०७७	२०७७/२/२१
प्रदेश नं.१ प्रदेश वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७५	२०७५/०६/१९	मुख्यमन्त्री युवा उद्यमशीलता विकास कोष (सञ्चालन) नियमावली, २०७६	२०७७/०१/११
प्रदेश आकस्मिक कोष सञ्चालन ऐन, २०७५	२०७५/०२/११	सार्वजनिक निजी साझेदारी कार्यक्रम कार्यान्वयन नियमावली, २०७६	२०७७/०१/११
प्रदेश आर्थिक ऐन, २०७९	२०७९/०३/२१		
प्रदेश विनियोजन ऐन, २०७९	२०७९/३/२१		
प्रदेश विनियोजन ऐन, २०७४, २०७५, २०७६ , २०७७ र २०७८	सालबसाली		
प्रदेश आर्थिक ऐन, २०७५, २०७६, २०७७र२०७८	सालबसाली		
कार्यविधि- ६ वटा	**स्वीकृत मिति**	**निर्देशिका/ दिग्दर्शन- ४ वटा**	**स्वीकृत मिति**
प्रदेश सञ्चित कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७४	२०७४/१२/२९	सार्वजनिक खर्चको मापदण्ड कार्यविधि र मितव्ययीता सम्बन्धी निर्देशिका, २०७५	२०७५/०७/१४ (पहिलो संशोधन २०७६/०२/०५)
प्रदेश समपूरक अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५	२०७५/०७/११ (पहिलो संशोधन २०७६/०७/२१)	आन्तरिक लेखापरीक्षण निर्देशिका, २०७६	२०७६/१२/०२
प्रदेश विशेष अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५	२०७५/०७/११	प्रदेश स्तरीय योजना र बजेट तथा कार्यक्रम	२०७६/११/२९

	(पहिलो संशोधन २०७६/०४/२८)	तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७६	
खाजा खर्च सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८	२०७८/०५/२३	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७६	२०७६/०५/३१
प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र पूर्वाधार विकास (सञ्चालन) कार्यविधि, २०७८	२०७८/०८/२०	**मापदण्ड/ प्रणाली- २ वटा**	**स्वीकृत मिति**
अन्तराष्ट्रिय विकास सहायता परिचालन तथा समन्वय सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८	२०७८/१२/०९	प्रदेश सेवामा कार्यरत लेखा समूहका कर्मचारीहरुको पदस्थापन तथा सरुवा सम्बन्धी मापदण्ड, २०७८	२०७८/०५/०७
प्रदेश सशर्त अनुदान प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५	२०७५/०७/११ (प्रदेश विनियोजन ऐन, २०७६ ले खारेज गरेको)	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, २०७७	२०७८/०१/१४
स्रोत सुनिश्चितता र बहुवर्षीय आयोजना सम्बन्धी निर्देशिका, २०७६	२०७६/०२/०५ (प्रदेश विनियोजन ऐन, २०७७ ले खारेज गरेको)		

<u>अन्य प्रकाशनहरुः-</u>

- आर्थिक सर्वेक्षण, २०७८/७९
- विनियोजन विधेयकमा समावेश हुने बजेट तथा कार्यक्रमको सिद्धान्त र प्राथमिकता
- आर्थिक वर्ष २०७९/८० को बजेट वक्तव्य
- व्यय अनुमानको विवरण २०७९/८० (रातो किताब)
- कार्यक्रम र परियोजना अनुसार बजेट विनियोजन, २०७९/८० (कार्यक्रम पुस्तिका)
- मन्त्रालयगत प्रशासनिक खर्च तथा कार्यक्रमको विवरण सहितको विवरण २०७९/८०
- २०७९/८० को लागि स्थानीय तहलाई वित्तीय हस्तान्तरणको विवरण
- बजेटको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, २०७७/७८
- बजेटको अर्धवार्षिक मूल्याङ्कन प्रतिवेदन, २०७८/७९
- सूचनाको हक सम्बन्धी (त्रैमासिक) स्वतः प्रकाशन

१०. अन्तर्गतका निकायहरु:

प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय

परिचय

प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय बिराटनगर, मोरङ प्रदेश नं. १, प्रदेश सरकारको संचित कोष सञ्चालन गर्ने जिम्मेवार निकाय हो ।आर्थिक प्रशासन सम्बन्धमा आवश्यकतानुसार महालेखा नियन्त्रक कार्यालयसँगको समन्वयमा यस कार्यालयले प्रदेश संचित कोषको लेखा अद्यावधिक रुपमा राख्ने तथा सो को वार्षिक बित्तीय विवरण तयार गर्ने कार्य गर्नुका साथै प्रदेश भित्रका सबै सरकारी कारोबारको एकिकृत बित्तीय विवरण तयार गरी महालेखा नियन्त्रक कार्यालय र महालेखा परीक्षकको कार्यालयमा पेश गर्ने कार्य गर्दछ ।

कार्यक्षेत्रहरु:

१. लेखा राख्ने प्रयोजनका लागि लेखा ढाँचा महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट स्वीकृत गराई प्रयोगमा ल्याउने,
२. आर्थिक नियमको परिपालना सम्बन्धमा आवश्यकतानुसार कार्यालयको निरीक्षण गरी आवश्यक निर्देशन दिने,
३. आर्थिक प्रशासन सम्बन्धमा उठेका विवादहरुमा राय दिई समाधान गर्ने जस्ता कार्यहरु यस कार्यालयको कार्यक्षेत्र भित्र पर्दछन् ।

प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयको संगठन संरचना

सि.नं.	पद	श्रेणी	दरबन्दी संख्या	पदपूर्ति संख्या	रिक्त	कैफियत
१	प्रदेश लेखा नियन्त्रक	रा.प.द्वितीय	१	१		
२	लेखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	४	२	२	
३	लेखापाल	रा.प.अनं.प्रथम	४	३	१	
४	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्रथम	१	१		
५	सहलेखापाल	रा.प.अनं.द्वितीय	४	३	१	
६	ह.स.चा.	श्रेणी विहिन	२	२		करारमा
७	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	४	४		करारमा
जम्मा :			२०	१८	४	

आ.व.२०७८/७९ मा प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट सम्पादित प्रमुख कार्यहरु

क्र.सं.	सम्पादन भएको प्रमुख कार्यहरु	कार्यान्वयन स्थिति	पहिचान भएका प्रमुख समस्या	समाधानका प्रयास
१.	बजेट निकासाका लागि कार्यान्वयन मार्गदर्शन	आ.व. २०७८/७९ को बजेट निकासा मार्गदर्शन प्रदेश लेखा इकाइ कार्यालयहरुमा प्रेषित	-	-
४.	आर्थिक विवरण प्रकाशन/पेश	प्रदेशको आ.व.२०७७/७८ को आय-व्ययको वार्षिक प्रतिवेदन कात्तिक मसान्त भित्र महालेखा नियन्त्रक कार्यालय समक्ष पेश गरिएको र वेभसाईटमार्फत सार्वजनिक समेत गरिएको।	-	-
५.	आन्तरिक लेखा	प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय	-	-

क्र.सं.	सम्पादन भएको प्रमुख कार्यहरु	कार्यान्वयन स्थिति	पहिचान भएका प्रमुख समस्या	समाधानका प्रयास
	परीक्षण	र इकाई कार्यालयहरुबाट आन्तरिक लेखा परीक्षण नियमित रुपमा गरिएको र एकीकृत प्रतिवेदन माननीय आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री समक्ष पेश गरिएको ।		
६.	स्थानीय तहलाई अनुदान हस्तान्तरण र राजस्व बाँडफाँट	स्थानीय तहलाई प्रदेश सरकारबाट प्रदान गरिने अनुदान तथा मासिक रुपमा सवारी करको रकम बाँडफाँड गरी उपलब्ध गराइएको।	-	-
७.	आर्थिक प्रशासन सम्बद्ध जनशक्ति व्यवस्थापन	सरुवा, काज, पदस्थापन, तालिम तथा प्रोत्साहन सरुवा/समायोजन सहमति आदि।	-	-
८.	प्रदेश स्थित सरकारी सम्पत्तिको एकीकृत विवरण	सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (PAMS) को प्रयोग	सबै निकायमा लागू नभएको जिन्सी व्यवस्थापनका सबै कार्य समावेश नभएको	सबै निकायमा लागू गर्न परिपत्र गरिएको।
९.	निकासा गर्ने	भुक्तानी आदेश अनुसार स्वीकृत बजेट/अख्तियारी अनुसारको रकम निकासा	प्रणालीहरुमा प्राविधिक समस्या भईरहने।	सम्बन्धित निकायसँग प्राविधिक समन्वय गरिएको।
१०.	अनलाइनमा आधारित तालिम तयारी	आन्तरिक लेखापरीक्षणको अनलाइनमा आधारित मोडयुल तयार गरी तालिमको सामग्री तयार गरिएको ।		

प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय तर्फ आ.व.२०७८/७९ को वार्षिक कार्यक्रमको प्रगति स्थिति

क्र.स.	क्रियाकलाप	विनियोजन (हजारमा)	खर्च (हजारमा)	वित्तिय प्रगति %	भौतिक प्रगति %
१.	मोटरसाइकल र स्कुटर खरिद	५००	४९२.८	९८.५६	
२.	एसी खरिद	१००	८२.४९	८२.४९	
३.	कम्प्युटर तथा अन्य खरिद	३००	३००	१००	
४.	ल्यपट खरिद	२२५	२२५	१००	
५.	फर्निचर फिक्चर्स तथा अन्य	२००	१८७.१३	८९.०७	

प्रदेश लेखा इकाई कार्यालयहरुः- पाँचवटा (पाँचथर, झापा, धनकुटा, ओखलढुङ्गा र उदयपुर)

पद/तह	स्विकृत	पदपुर्ति	रिक्त
लेखा अधिकृत सातौ/आठौ (प्रदेश लेखा इकाई कार्यालयx ५)	५	५	०
लेखा अधिकृत छैठौ	६	६	०
लेखा चौथो/पाँचौ	६	४	२
कार्यालय सहयोगी	५	५	०
(५वटा कार्यालयको) जम्मा	२२	२०	२

११. प्रदेश नं.१को आ.व.२०७८/७९ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट वक्तव्यमा उल्लेख भए अनुसार आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयसँग सम्बन्धित विषयको प्रगति विवरण

क्र.सं.	नीति तथा कार्यक्रमको बुँदा नं.	बजेट वक्तव्यको बुँदा नं.	बुँदाको विवरण	कार्यान्वयन स्थिति
१.	९०	४८	कोभिड-१९का कारण रोजगारी गुमाएका तथा आफ्नै लगानीमा व्यवसाय सुरु गर्न नसक्ने, वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका र अति विपन्न तथा पेशा व्यवसाय बन्द गर्नु पर्ने वाध्यतामा परेकाहरुलाई प्रत्यक्ष लाभ प्रदान गर्न **मुख्यमन्त्री युवा उद्यमशीलता विकास कार्यक्रम** सञ्चालन गरिनेछ। यसको विद्यमान ढाँचामा परिमार्जन गरी सहुलियतपूर्ण कर्जा तथा ब्याज अनुदान लगायतका सुविधा प्रदान गरिनेछ। विनियोजन रु.१० करोड रहेको।(बजेट वक्तव्य) ...साथमा एक चक्रिय कोष समेत खडा गरी सञ्चालन गरिनेछ। (नीति तथा कार्यक्रम)	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने उपयुक्त मोडालिटी बारे तथा मुख्यमन्त्री युवा उद्यमशीलता विकास कोष (सञ्चालन) नियमावली,२०७६ लाई परिमार्जनको सुझाव दिन यस मन्त्रालयको मिति २०७८/४/१८ गतेको निर्णयानुसार समिति गठन भएको। सहुलियतपूर्ण कर्जामा ब्याज अनुदान दिने वा चक्रिय कोष खडा गर्ने, कार्यान्वयन गर्ने निकाय लगायतको विषयमा नीतिगत अस्पष्टता भएकोले समितिले हालसम्म सुझाव प्रदान गर्न नसकेको।
२.	२०८	१४३	बैंक तथा वित्तीय संस्थामा नागरिकको पहुँच स्थापित गर्न वित्तीय साक्षरता कार्यक्रमलाई अघि बढाइनेछ। प्रदेशस्तरमा पूँजी बजारमा नागरिकको पहुँच अभिवृद्धि गर्न धितोपत्र वोर्डसँग सहकार्य गरिनेछ। बिमा व्यवसायको जोखिम न्यूनीकरण गर्न बिमा समितिसँग समन्वय गरी प्रचार प्रसारका कार्यक्रमहरू गरिनेछ।	विभिन्न दुई स्थानमा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन गरिएकोमा रु.५,३०,१८१/- खर्च भएको। साथै प्रदेश सरकार बीमा समितिबीच सम्पर्क र समन्वय गर्नका लागि बीमा समितिले सम्पर्क व्यक्ति तोकेको छ। त्यसैगरी प्रदेश नं. १ मा बीमा तथा अन्य वित्तीय क्षेत्रको समन्वय गर्नका लागि कानूनी आधार तयार गर्नका लागि वित्तीय क्षेत्र समन्वय सम्बन्धी कार्यविधि मस्यौदाको चरणमा रहेको छ।
३.	२०६	१४८	सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली पूर्णरुपमा कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ। सम्पत्ति व्यवस्थापनका	सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (PAMS) कार्यान्वयनमा ल्याइएको।

			लागि भविष्यमा गर्नुपर्ने थप कार्य गर्न कार्यदल गठन गरी सोको प्रतिवेदनका आधारमा नेपाल सरकारसँग समन्वय गरी नीतिगत र संरचनागत बन्दोबस्त गरिने।	सम्पत्ति व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य भईरहेको।
४.	२२५	१५०	प्रदेशका कर्मचारीहरुलाई प्रोत्साहन स्वरुप कार्यालयमा उपस्थित भएको दिन रु.१०० का दरले खाजा खर्च प्रदान गर्ने व्यवस्था गरिएको।	खाजा खर्च सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ प्रदेश सरकार (म.प.) बाट मिति २०७८/५/२३ मा स्वीकृत भएको।
५.	१९८	१५४	प्रदेशको आन्तरिक राजस्व अभिवृद्धि गर्न विज्ञ सहितको कार्यदलबाट सुझाव सहितको प्रतिवेदन लिइनेछ।	प्रदेश सरकार, मन्त्रिपरिषद्को मिति २०७८/०६/२० को निर्णयबाट राजस्व सुधार अध्ययन कार्यदल गठन भएकोमा संयोजकले राजिनामा गरे पश्चात कार्यदलले कार्य अगाडि बढाउन नसकेको। प्रदेशको आन्तरिक राजस्वको सम्भाव्यता अध्ययन, राजस्व बाँडफाँट र नदीजन्य प्राकृतिक स्रोतको दिगो उपयोग लगायतमा अध्ययन गरी सुझाव पेश गर्न विज्ञ परामर्श सेवामा लिई प्रदेश सहयोग कार्यक्रम (PSP) बाट प्रक्रिया अगाडि बढाइएको।
६.	१९६	१६० (क)	आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व विधेयक प्रदेश सभा समक्ष पेश गरिनेछ।	आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व विधेयक प्रदेश सभामा पेश गरिएको छ। नियमावली मस्यौदाको तयारी भईरहेको।
७.		१६० (ख) र (ग)	बजेट कार्यान्वयनका लागि कार्यसम्पादन सम्झौता गरिनेछ र सोही आधारमा कार्यसम्पादनको मूल्याङ्कन गरिनेछ। बजेट तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन कार्य योजना स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।	प्रदेश सचिवले मन्त्रिसँग, महाशाखा प्रमुखले प्रदेश सचिवसँग कार्यसम्पादन करार गरिएको। सोही आधारमा कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयन गरिएको।
८.		१६० (छ)	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले आवधिक रुपमा बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनको समीक्षा गर्नेछ।	आ.व.२०७७/७८ को बजेटको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन प्रकाशन, चालु आ. व.को प्रथम त्रैमासिक प्रगति समीक्षा गरी परिपत्र गरिएको र अर्धवार्षिक प्रगति समीक्षा गरी प्रतिवेदन समेत प्रकाशन गरिएको छ।
९.		१६० (ज)	सबै निकायहरुले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली स्वीकृत गरी लागू गर्नुपर्नेछ। आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले खर्चको मापदण्ड बनाउनेछ।	मन्त्रालयको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली स्वीकृत भई लागू गरिएको। अन्य मन्त्रालय/ निकायलाई पनि लागू गर्न परिपत्र गरिएको। सार्वजनिक खर्चको मापदण्ड र मितव्ययीता सम्बन्धी निर्देशिकाको परिमार्जित मस्यौदा तयार गर्न समिति गठन भएको।
१०.	१५६	११०	हालको कार्यविधि संशोधन मार्फत निर्वाचन क्षेत्र पूर्वाधार विकास कार्यक्रम तथा निर्वाचन क्षेत्र विशेष कार्यक्रमको लागि बजेट विनियोजन गरिएको।	प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र पूर्वाधार विकास कार्यक्रम (सञ्चालन) कार्यविधि, २०७८ प्रदेश सरकारबाट स्वीकृत भई सोही

				अनुसार स्थानीय तहमा कार्यान्वयनका लागि अनुदान हस्तान्तरण गरिएको।
११.	७३	४५	सशस्त्र द्वन्द्व पीडित (अपाङ्गता भएका) र घाइतेहरुका लागि वि.पी. कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान धरान मार्फत उपचार गर्न बिमा सहयोग कार्यक्रमको सुरुवात गरिने।	यस्तै कार्यक्रम सामाजिक विकास मन्त्रालयमा समेत विनियोजन रहेको हुँदा कार्यान्वयनका लागि समन्वय भईरहेको।
१२.	१३६	९५	प्रदेश भित्रका पर्यटकीय स्थलहरुको प्रवर्द्धनका लागि प्रदेश सरकारका कर्मचारीहरुलाई आर्थिक सुविधा सहित दश दिनको पर्यटन काज दिने व्यवस्था मिलाइएको।	सम्बन्धित मन्त्रालयसँगको समन्वयमा यस सम्बन्धी कार्यविधिको मस्यौदा तर्जुमाको क्रममा रहेको।
१३.	१६०	१४२	आयोजनाहरुलाई अगाडि बढाउन निजी तथा वैदेशिक लगानी आकर्षित गरिनेछ। निजी क्षेत्रको सहकार्यमा प्रदेश लगानी सम्मेलन गरिने।	अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता परिचालन तथा समन्वय सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृत भएको।
१४.	१५३		निर्माण प्रक्रिया आरम्भ हुन नसकेका र न्यून बजेट विन्यास भई हालको स्थितिमा निर्माण प्रक्रिया थाल्न नसकिने अवस्थाका परियोजनालाई पुनः रेखाङ्कित गरिनेछ।	बहुवर्षीय आयोजनाको स्थिति विश्लेषण गरी प्रदेश सरकारलाई सुझाव पेश गर्न कार्यदल गठनका लागि मन्त्रिपरिषद्मा प्रस्ताव पेश गरिएको।
१५.	१५२	१३९	विगतमा केन्द्रीय सरकारद्वारा हस्तान्तरण भएका तर अपुरा रहेका वा शुरु नभएका योजनाको अभिलेख अद्यावधिक गरी चालु गर्नुपर्ने योजनाका लागि आवश्यक स्रोत व्यवस्था गरी यथाशीघ्र सम्पन्न गरिनेछ।	संघबाट प्रदेशलाई हस्तान्तरण भएका भौतिक पूर्वाधार तर्फ निर्माणाधीन अधुरा, क्रमागत एवम् बहुवर्षीय आयोजनाहरु सम्पन्न गर्नका लागि सशर्त अनुदान मार्फत वित्तीय हस्तान्तरण गरिदिन नेपाल सरकारको सम्बन्धित मन्त्रालयमा अनुरोध गरिएको।
१६.		११५	राजनीतिक र सामाजिक परिवर्तनका लागि नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्नुहुने व्यक्तित्वहरुको सम्मानमा स्थापित स्मृति प्रतिष्ठान, फाउण्डेशन, अध्ययन केन्द्रलाई अनुदानमा रु.३ करोड विनियोजन रहेको।	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयमा विनियोजन रहेको बजेट तथा कार्यक्रमलाई पर्यटन तथा संस्कृति मन्त्रालयमा कार्यान्वयनका लागि अख्तियारी प्रदान गरिएको।
१७.	१९९	१५९	राजस्व संकलनलाई थप पारदर्शी तथा प्रभावकारी बनाउन राजस्व चुहावट नियन्त्रण सम्बन्धी नीति तथा कानून तर्जुमा गरी राजस्व संकलनमा सूचना प्रविधिको प्रयोग बढाइनेछ।	प्रदेशमा राजस्व चुहावट नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यविधि/कानून मस्यौदाको चरणमा रहेको। सवारी साधन कर अनलाईनबाट भुक्तानी गर्ने व्यवस्थाका लागि सम्बन्धित निकायसँग छलफल/समन्वय गरिएको।
१८.		१४०	तथ्याङ्क सूचना तथा अभिलेख प्रणाली सम्बन्धी आवश्यक कानून तर्जुमा गरिनेछ। स्थानीय तहमा तथ्याङ्क तथा सूचना प्रणाली स्थापना गर्न प्रदेशबाट आवश्यक सहयोग तथा समन्वय गरिनेछ।	यस सम्बन्धी कार्य गर्न बाँकी रहेको।
१९.		१५८	वन क्षेत्र, प्राकृतिक सौन्दर्यले भरिएका तथा आकर्षक सार्वजनिक तथा सरकारी जग्गामा रहेका अनधिकृत होर्डिङ बोर्ड तथा विज्ञापनजन्य सामाग्रीहरु विस्थापित	यस सम्बन्धी कार्य गर्न बाँकी रहेको।

			गरी प्रदेश सरकारले आफै त्यस्ता सामाग्रीहरु तयार गरी प्रतिस्पर्धामूलक ढंगले उपयोग गर्ने व्यवस्था मिलाई प्रदेश सरकारको आम्दानी अभिवृद्धि गरिनेछ।	
२०.	१९३		प्रदेशस्तरीय योजना, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा दिग्दर्शन बमोजिम सम्भाव्य आयोजनाको छनौट गर्न वैज्ञानिक आधार सहितको आयोजना बैंक प्रणाली स्थापित गरिनेछ।	आयोजना बैंक स्थापनाका लागि प्रदेश योजना आयोगसँग समन्वय भईरहेको।
२१.	१९४		प्रदेशको बजेट प्रणालीलाई नेपालको दीर्घकालीन सोच, राष्ट्रिय योजना, प्रादेशिक आवधिक योजना, दिगो विकास लक्ष्य तथा मध्यमकालीन खर्च संरचनासँग आवद्ध हुने गरी योजना तथा बजेट प्रणाली विकास गरिनेछ।	सोही अनुसार प्रदेशको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा, संघसँग समपूरक र विशेष अनुदान प्रस्ताव र स्थानीय तहमा अनुदान हस्तान्तरणको कार्य/तयारी भईरहेको।
२२.	१९५		मध्यमकालीन खर्च संरचना, स्रोत अनुमान तथा वित्तीय उत्तरदायित्वलाई प्रभावकारी ढङ्गले कार्यान्वयन गर्न उच्चस्तरीय संयन्त्र निर्माण गरिनेछ।	प्रदेश आर्थिक ऐन, आन्तरिक आयको प्रक्षेपण लगायतमा सुझाव दिन राजस्व परामर्श समितिको गठन, स्रोत अनुमान, मध्यमकालीन खर्च संरचन तर्जुमा, बजेट छलफल लगायतमा समिति परिचालन गरी कार्य अगाडि बढाइएको।
२३.	१९६		आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व सम्बद्ध कानून अनुसार वित्तीय अनुशासनको कडाईका साथ परिपालना गरिनेछ।	वार्षिक, अर्धवार्षिक एवम् चौमासिक समीक्षा, बजेट कार्यान्वयन मार्गदर्शन, परिपत्र लगायतमा वित्तीय अनुशासनलाई परिपालनाका लागि सबै निकायहरुलाई अनुरोध गरिएको।
२४.	२००		बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, लेखाङ्कन र प्रतिवेदन प्रणालीका बीचमा अन्तरआवद्धता कायम गरी बजेट प्रणालीलाई स्वचालित बनाइनेछ।	बजेट, खर्च, लेखाङ्कन, राजस्व लगायतमा प्रयोग भईरहेका PLMBIS/ TSA/ C-GAS/ RMIS/PAMS लगायतको प्रणालीहरुलाई अन्तरआवद्धता गरी स्वचालित बनाउनका लागि संघ अर्थ मन्त्रालय र महालेखा नियन्त्रक कार्यालयमा अनुरोध गरिएको।
२५.	२०१		एकल कर प्रशासनलाई सबल, सुदृढ र पारदर्शी बनाइनेछ। क्रियाकलापमा आधारित बजेट विनियोजन तथा कार्यान्वयन प्रणालीलाई पूर्ण रुपमा अवलम्बन गरिनेछ। भैपरी खर्चको मापदण्ड तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।	एकल कर प्रशासनलाई थप व्यवस्थित गर्ने पहल/समन्वय गरिएको। क्रियाकलापमा आधारित बजेट विनियोजन र खर्च प्रणाली कार्यान्वयनमा रहेको। भैपरी खर्चको मापदण्ड तयार गर्न बाँकी रहेको।

१२.मुख्य मुख्य समस्या/चुनौतीहरु

- प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (PLMBIS)मा प्रदेशको आवधिक योजना अनुसार तथा अन्य आवश्यकताका विवरणहरु प्रविष्टि गर्न र आवश्यक प्रतिवेदनहरु प्राप्त गर्न सकिने तथा प्राविधिक समस्या समाधान गर्न यस मन्त्रालयलाई पहुँच प्राप्त नभएको हुँदा बजेट तर्जुमा र कार्यान्वयनमा समस्याहरु सृजना हुने गरेको।
- बजेट तर्जुमा गर्दाको अन्तिम समयमा PLMBIS प्रणालीमा समस्या आएको हुँदा र भुक्तानी गर्ने अन्तिम समय असारको अन्तिम हप्तामा C-GAS प्रणालीमा समस्या आएको कारण बजेट तर्जुमा तथा भुक्तानी व्यवस्थापनमा समस्या भएको।
- प्रदेशमा तथ्याङ्क व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रणाली नभएको एवम् यस मन्त्रालयमा तथ्याङ्कशास्त्रीको दरबन्दी समेत रिक्त रहेको हुँदा बजेट तर्जुमा, आर्थिक सर्वेक्षण एवम् आर्थिक नीति तर्जुमा गर्न आवश्यक पर्ने तथ्याङ्क तथा विवरणहरु सहज रुपमा प्राप्त हुन नसकेको।
- विनियोजन दक्षता, वित्तीय जवाफदेहिता/अनुशासन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी विषयहरू प्रभावकारी हुन नसकेको।

११.समस्या समाधानका लागि गरिएका प्रयासहरु

- प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (PLMBIS) लाई परिमार्जन गर्न तथा डाटावेशमा पहुँच हुने गरी प्रणालीको स्वामित्व यस मन्त्रालयलाई हस्तान्तरण गरिदिन संघ अर्थ मन्त्रालयसँग अनुरोध गरिएको।
- संघ अर्थ मन्त्रालयको प्राविधिक सहयोगमा नयाँ प्रविधिमा आधारित नयाँ संस्करणको PLMBIS बाट आ.व.२०७९/८० को बजेट तर्जुमाको कार्य गरिएको।
- आर्थिक सर्वेक्षणको लागि संघ अर्थ मन्त्रालयबाट विषयविज्ञ/कर्मचारीलाई आमन्त्रण गरी यस सम्बन्धी कार्यमा सहजीकरण गरिदिन अनुरोध गरिएको।

अनुसूची-१
आ.व.२०७८/७९ को बजेट

रु. हजारमा

सि.नं.	अनुदान संख्या	मन्त्रालय	सुरु विनियोजन	रकमान्तर घट	अन्य निकायबाट रकमान्तर थप	अर्थ विविधबाट थप	संघ सशर्त अनुदान थप	कायम भएको विनियोजन
१.	२०२	प्रदेश व्यवस्थापिका सचिवालय	२२१९८४					२२१९८४
२.	२१०	प्रदेश लोकसेवा आयोग	९८८०३	१४६००		३८		८४२४१
३.	२१६	मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय	१६६४३			९५०		१७५९३
४.	३०१	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	१०२३३०२	९३६००		७००		९३०४०२
५.	३०५	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	२६७७२६	१९८४००		२००३४८१		२०७२८०७
६.	३०७	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	२८१७७०३	४१९७०	६०२००	१००७५	६१९३१	२९०७९३९
७.	३१२	भूमी व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	२६३९६००	४४२२१८		८०३१	७५००	२२१२९१३
८.	३१४	आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्रालय	६३९१९७	२३२२९०				४०६९०७
९.	३३७	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	१२८४९०४८		१०२६६४०	८८८६९६	१५३००००	१६२९४३८४
१०.	३५०	सामाजिक विकास मन्त्रालय	४८३१८३९	२३९२७२	१५७५	५४५६८	६९१२२२	५३३९९३२
११.	३९१	प्रदेश योजना आयोग	३९१२४					३९१२४
१२.	५०१	अर्थ -वित्तीय व्यवस्था	२००००					२००००
१३.	५०२	अर्थ -आन्तरिक ऋण भुक्तानी	१००००					१००००
१४.	६०१	कर्मचारी सुविधा तथा सेवा निवृत्त सुविधा	५००००	५००००				०
१५.	६०२	अर्थ विविध	३७२००५७	३७१९५४८				५०९
१६.	८०१	स्थानीय तह	३२२४१७४		१७३९३५	८०३००९	१०००	४२०२११८
जम्मा			**३२४६९२००**	**५०३१८९८**	**१२६२३५०**	**३७६९५४८**	**२२९१६५३**	**३४७६०८५३**